

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

6754 SAYILI BİLİRKİŞİLİK KANUNU

DÜZENLEME (23.03.2022)

**Mim. MS. Remzi ATAY
Gayrimenkul Değerleme Uzmanı**

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM / GENEL HÜKÜMLER	2
MADDE 1- AMAÇ VE KAPSAM	2
MADDE 2- TANIMLAR	2
a) Bakanlık	2
b) Bilirkişi	2
c) Bölge kurulu	2
ç) Daire Başkanlığı	2
d) Danışma Kurulu	2
e) Temel eğitim	2
MADDE 3- TEMEL İLKELER	3
İKİNCİ BÖLÜM / BİLİRKİŞİLİK DANIŞMA KURULU, BİLİRKİŞİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI VE BİLİRKİŞİLİK BÖLGE KURULLARI	4
MADDE 4- BİLİRKİŞİLİK DANIŞMA KURULU	4
MADDE 5- BİLİRKİŞİLİK DANIŞMA KURULUNUN GÖREVLERİ	5
MADDE 6- BİLİRKİŞİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI VE GÖREVLERİ	5
MADDE 7- BİLİRKİŞİLİK BÖLGE KURULLARI	6
MADDE 8- BİLİRKİŞİLİK BÖLGE KURULLARININ GÖREVLERİ	7
MADDE 9- BİLİRKİŞİLİK BÖLGE KURULU BAŞKANININ GÖREVLERİ	7
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM / BİLİRKİŞİLİĞE KABUL, BİLİRKİŞİLİK SİCİLİ VE BİLİRKİŞİLİK LİSTESİ	9
MADDE 10- BİLİRKİŞİLİĞE KABUL ŞARTLARI	9
MADDE 11- BİLİRKİŞİLİĞE BAŞVURU, SEÇİLME USULÜ VE SİCİLE KAYIT	9
MADDE 12- BİLİRKİŞİLİK SİCİLİNİN VE LİSTESİNİN TUTULMASI İLE BİLİRKİŞİNİN GÖREVLENDİRİLMESİ	10
MADDE 13- BİLİRKİŞİLİK SİCİLİNDEN VE LİSTESİNDEN ÇIKARILMA	11
MADDE 14- DENETİM VE İNCELEME	11
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM / ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER	12
MADDE 15- İTİRAZ VE DAVA HAKKI	12
MADDE 16- HUZUR HAKKI VE KURULLARIN İHTİYAÇLARININ KARŞILANMASI	12
MADDE 17- KADROLAR	12
MADDE 18- YÖNETMELİK	12
BEŞİNCİ BÖLÜM / DEĞİŞTİRİLEN VE YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN HÜKÜMLER	13
MADDE 19- (9/6/1932 TARİHLİ VE 2004 SAYILI İCRA VE İFLAS KANUNU İLE İLGİLİ OLUP YERİNE İŞLENMİŞTİR.)	13
MADDE 20- (25/10/1963 TARİHLİ VE 353 SAYILI ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ KANUNU İLE İLGİLİ OLUP YERİNE İŞLENMİŞTİR.)	13
MADDE 21- (4/7/1972 TARİHLİ VE 1602 SAYILI ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ KANUNU İLE İLGİLİ OLUP YERİNE İŞLENMİŞTİR.)	13
MADDE 22- (6/1/1982 TARİHLİ VE 2577 SAYILI İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNU İLE İLGİLİ OLUP YERİNE İŞLENMİŞTİR.)	13
MADDE 23 İLA 36 – (14/4/1982 TARİHLİ VE 2659 SAYILI ADLİ TIP KURUMU KANUNU İLE İLGİLİ OLUP YERİNE İŞLENMİŞTİR.)	13
MADDE 37- (24/2/1983 TARİHLİ VE 2802 SAYILI HÂKİMLER VE SAVCILAR KANUNU İLE İLGİLİ OLUP YERİNE İŞLENMİŞTİR.)	13
MADDE 38 İLA 40 – (4/11/1983 TARİHLİ VE 2942 SAYILI KAMULAŞTIRMA KANUNU İLE İLGİLİ OLUP YERİNE İŞLENMİŞTİR.)	13
MADDE 41- (26/9/2004 TARİHLİ VE 5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU İLE İLGİLİ OLUP YERİNE İŞLENMİŞTİR.)	13
MADDE 42 İLA 47- (4/12/2004 TARİHLİ VE 5271 SAYILI CEZA MUHALEMESİ KANUNU İLE İLGİLİ OLUP YERİNE İŞLENMİŞTİR.)	13
MADDE 48- (16/6/2005 TARİHLİ VE 5366 SAYILI YIPRANAN TARİHİ VE KÜLTÜREL TAŞINMAZ VARLIKLARIN YENİLENEREK KORUNMASI VE YAŞATILARAK KULLANILMASI HAKKINDA KANUN İLE İLGİLİ OLUP YERİNE İŞLENMİŞTİR.)	13
MADDE 49 İLA 54- (12/1/2011 TARİHLİ VE 6100 SAYILI HUKUK MUHALEMELERİ KANUNU İLE İLGİLİ OLUP YERİNE İŞLENMİŞTİR.)	13
GEÇİCİ MADDE 1- GEÇİŞ HÜKÜMLERİ	13
MADDE 55- YÜRÜRLÜK	13
MADDE 56- YÜRÜTME	13

BİLİRKİŞİLİK KANUNU

Kanun Numarası	: 6754		
Kabul Tarihi	: 3/11/2016		
Yayımlandığı Resmî Gazete	: Tarih : 24/11/2016	Sayı	: 29898
Yayımlandığı Düstur	: Tertip : 5	Cilt	: 58

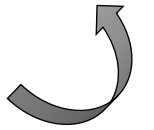
BİRİNCİ BÖLÜM / Genel Hükümler

MADDE 1- Amaç ve kapsam

- (1) Bu Kanunun amacı;** bilirkişilerin **nitelikleri, eğitimi, seçimi ve denetimine** ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ile bilirkişilik için **etkin ve verimli** bir **kurumsal yapı oluşturulmasıdır**.
- (2) Bu Kanun** adli ve idari yargı alanında yürütülen **her türlü bilirkişilik faaliyetini kapsar**.¹
- (3) Kanunlarda** bilirkişilik hizmeti verebileceği öngörülen **kurumlar ile yargı mercilerinin** talebi üzerine **bilimsel ve teknik görüş bildiren kamu kurum ve kuruluşları bu Kanunun kapsamı dışındadır**.

MADDE 2- Tanımlar

- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;**
  - a) Bakanlık**
Adalet Bakanlığını,
  - b) Bilirkişi**
Çözümü **uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren** hâllerde oy ve görüşünü **sözlü veya yazılı** olarak vermesi için başvurulan **gerçek veya özel hukuk tüzel kişisini**,
  - c) Bölge kurulu**
Bilirkişilik bölge kurullarını,
  - ç) Daire Başkanlığı**
Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan Bilirkişilik Daire Başkanlığını,
  - d) Danışma Kurulu**
Bilirkişilik Danışma Kurulunu,
  - e) Temel eğitim**
Kanunlarda yer alan esaslar ve Bakanlık tarafından belirlenen **ilkeler** kapsamında bilirkişilik faaliyeti öncesinde verilen **zorunlu eğitimi**,**ifade eder.**

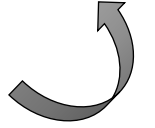
¹ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 208 inci maddesiyle bu fıkrafta yer alan “adli, idari ve askeri” ibaresi “adli ve idari” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- Temel ilkeler

- (1) **Bilirkişi**, görevini **dürüstlük kuralları** çerçevesinde **bağımsız, tarafsız ve objektif** olarak **yerine getirir**.
- (2) **Bilirkişi**, raporunda çözümü **uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dışında açıklama yapamaz**; **hukuki nitelendirme ve değerlendirmelerde bulunamaz**.
- (3) **Genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamaz**.
- (4) **Bilirkişi**, kendisine tevdi olunan görevi **bizzat** yerine getirmekle yükümlü olup, görevinin icrasını **kısmen yahut tamamen başka bir kimseye devredemez**.
- (5) **Bilirkişi**, görevi sebebiyle **kendisine tevdi edilen bilgi ve belgelerin veya öğrendiği sırların gizliliğini sağlamakla yükümlüdür**.

Bu yükümlülük, bilirkişilik görevi sona erdikten sonra da devam eder.

- (6) Çözümü **uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren sorun açıkça belirtilmeden** ve inceleme yaptırılacak konunun **kapsamı ile sınırları** açıkça gösterilmeden **bilirkişi görevlendirilemez**.
- (7) Aynı konuda **bir kez rapor alınması esastır**; ancak rapordaki **eksiklik veya belirsizliğin giderilmesi için ek rapor istenebilir**.
- (8) Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi ile bu Sisteme entegre bilişim sistemleri veya yazılımlar vasıtasıyla **ulaşılabilen bilgiler veya çözülebilen sorunlar** için **bilirkişiye başvurulamaz**.

İKİNCİ BÖLÜM / Bilirkişilik Danışma Kurulu, Bilirkişilik Daire Başkanlığı ve Bilirkişilik Bölge Kurulları

MADDE 4- Bilirkişilik Danışma Kurulu

- (1) Bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere **Bilirkişilik Danışma Kurulu** kurulmuştur.
- (2) **Danışma Kurulu aşağıdaki üyelere oluşur:**
  - a) Adalet Bakanlığı **Müsteşarı**
  - b) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu **Genel Sekreteri**
  - c) Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri **Genel Müdürü**
  - ç) Adalet Bakanlığı Ceza İşleri **Genel Müdürü**
  - d) Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu tarafından Yargıtay ceza ve hukuk dairelerinden seçilen birer üye olmak üzere **toplam iki kişi**
  - e) Danıştay Başkanlık Kurulu tarafından Danıştay idari dava daireleri ve vergi dava dairelerinden seçilen birer üye olmak üzere **toplam iki kişi**
  - f) Yükseköğretim Kurulu tarafından üniversitelerin öğretim üyeleri arasından seçilen **toplam üç kişi**
  - g) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi tarafından, istekleri bulunan, bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinde görev yapan birer hâkim olmak üzere seçilen **toplam iki kişi**
  - ğ) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Birinci Dairesi tarafından, istekleri bulunan ve birinci sınıf olan; adli yargı ilk derece hukuk ve ceza mahkemelerinde görev yapan birer hâkim, bir Cumhuriyet savcısı ve idari yargı ilk derece idare ve vergi mahkemelerinde görev yapan birer hâkim olmak üzere seçilen **toplam beş kişi**
  - h) Adalet Bakanlığı tarafından Adli Tıp Kurumunda görev yapanlar arasından seçilen **bir kişi**
  - ı) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunda görev yapanlar arasından seçilen **bir kişi**
  - i) İçişleri Bakanlığı tarafından Jandarma Genel Komutanlığı Jandarma Kriminal Daire Başkanlığında ve Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Daire Başkanlığında görev yapanlar arasından birer olmak üzere seçilen **toplam iki kişi**
  - j) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından avukatlar arasından seçilen **bir kişi**
  - k) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu tarafından mühendis veya mimarlar arasından seçilen **bir kişi**
  - l) Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği Yönetim Kurulu tarafından serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirler arasından seçilen **bir kişi**
  - m) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu tarafından seçilen **bir kişi**
  - n) Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Yönetim Kurulu tarafından seçilen **bir kişi**
  - o) Türk Tabipleri Birliği Yönetim Kurulu tarafından seçilen **bir kişi**

- (3) Danışma Kurulunun **Başkanı** Adalet Bakanlığı Müsteşarıdır.
Müsteşar gerekli gördüğünde **yardımcılarından birini** Kurula başkanlık etmek üzere görevlendirebilir.
Başkan, Danışma Kurulunu temsil eder ve Kurul toplantılarının **gündemini belirler**.
- (4) İkinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan **üyeler dışındaki üyelerin** görev süresi **üç yıldır**.
Görev süresi dolan üyeler **yeniden seçilebilir**.
- (5) Danışma Kurulu üyeliğinin ölüm, emeklilik, istifa, atama ve benzeri nedenlerle **boşalması hâlinde**, boşalmayı takip eden **on beş gün** içinde **yeni üyenin seçimi yapılır**.
- (6) Danışma Kurulu toplantılarına, uzman kişiler ile kamu ya da özel kurum veya kuruluşların temsilcileri davet edilerek **görüşleri alınabilir**.
- (7) Danışma Kurulu, **her takvim yılında iki defa** toplanır.
Başkan, gerekli gördüğü hâllerde Danışma Kurulunu **her zaman** toplantıya çağırabilir.
- (8) Danışma Kurulunun **sekretarya hizmetleri** Daire Başkanlığı tarafından yerine getirilir.

MADDE 5- Bilirkişilik Danışma Kurulunun görevleri

(1) **Danışma Kurulunun görevleri şunlardır:**

- Bilirkişilik hizmetlerinin yürütülmesinde **yaşanan sorunlar** hakkında **çözüm önerilerinde bulunmak**.
- Daire Başkanlığının görev alanına giren konular hakkında **önerilerde** bulunmak.
- Daire Başkanlığının ve bölge kurullarının **yıllık faaliyetleri hakkında önerilerde** bulunmak.
- Kanunlarla verilen **diğer** görevleri yapmak.

MADDE 6- Bilirkişilik Daire Başkanlığı ve görevleri

- (1) Bilirkişilik hizmetlerinin **etkin, düzenli ve verimli** bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bünyesinde **Bilirkişilik Daire Başkanlığı kurulur**.

Daire Başkanlığı, bir daire başkanı ile yeteri kadar tetkik hâkimi ve diğer personelden oluşur.

(2) **Daire Başkanlığının görevleri şunlardır:**

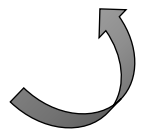
- Bilirkişilik hizmetlerine ilişkin **temel ve alt** uzmanlık alanlarını tespit etmek.
- Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin sahip olması gereken **nitelikleri** belirlemek.
- Bilirkişilerin, görevlerini yürütürken uymaları gereken **etik ilkeleri** belirlemek.
- Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin uyacağı **rehber ilkeleri** ve hazırlayacağı **raporların standardını** belirlemek.
- Bilirkişilik temel eğitimine ilişkin **usul ve esasları** belirlemek, eğitim verecek eğitim ve öğretim kurumları ile diğer kurumların **niteliklerini** belirlemek ve bunlara **izin** vermek, bu kurum ve kuruluşları **listelemek ve elektronik ortamda yayımlamak**.

- e) Alanlarındaki **uzmanlıkları ve bilimsel yeterliliklerini** dikkate alarak bilirkişilik temel eğitiminden veya listeye kaydolmaktan **muaf** tutulacaklara ilişkin **usul ve esasları** belirlemek, bu kişilerin **listesini oluşturmak ve yayımlamak**.
- f) Bilirkişilerin **denetimine ve performansına** ilişkin **usul ve esasları** belirlemek.
- g) Bilirkişiliğe kabule ilişkin **usul ve esasları** belirlemek.
- ğ) Bilirkişilik **Asgari Ücret Tarifesi**ni belirlemek ve her yıl **güncellemek**.
- h) Temel ve alt uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerin **aylık olarak bakacağı iş sayısını belirlemek**.
- ı) Bilirkişi olarak hizmet verecek **özel hukuk tüzel kişilerinin** ve bu tüzel kişilik **bünyesinde** bilirkişi olarak çalışacak kişilerin taşıması gereken **nitelikleri belirlemek**.
- i) Bilirkişi olarak hizmet verecek **özel hukuk tüzel kişilerinin** temel ve alt uzmanlık alanları ile **yetki çevrelerini belirlemek**.
- j) Bilirkişiliğe kabul şartları bakımından **10 uncu maddenin birinci fıkrasının (f) bendinde** aranan **asgari çalışma süresini, temel ve alt uzmanlık alanlarına göre artırmak**.²
- k) Yıllık **faaliyet raporunu** ve izleyen yıl **faaliyet planını** hazırlamak.
- l) Görev alanına giren konularda **bilim komisyonları veya çalışma grupları** oluşturmak.
- m) Danışma Kurulunun **sekretarya** hizmetini yürütmek.
- n) Bilirkişilikle ilgili uygulamaları **izlemek**, sorunları tespit etmek ve bu sorunlara **çözüm önerileri** geliştirmek.
- o) Bilirkişilik alanında her türlü **istatistiki** veriyi toplamak ve bu alana ilişkin **planlamaları** yapmak.
- ö) Bilirkişilik **sicilini ve listesini** tutmak.
- p) Bilirkişilikle ilgili **yayınlar ile bilimsel çalışmaları** teşvik etmek ve desteklemek.
- r) Bilirkişiliğe ilişkin ulusal ve uluslararası **kongre, sempozyum ve panel** gibi **bilimsel organizasyonları düzenlemek veya desteklemek**.
- s) Görev alanıyla ilgili **kamu ya da özel** kurum veya kuruluşlarla iş birliği yapmak.
- ş) Bilirkişilik listelerinden **çıkarılanlar** ile bilirkişilik yapmaktan **yasaklananların** listesini tutmak ve yayımlamak.
- t) Kanunlarla verilen **diğer** görevleri yapmak.

MADDE 7- Bilirkişilik bölge kurulları

- (1) Her **bölge adliye mahkemesinin** kurulu bulunduğu yerde bir **bilirkişilik bölge kurulu** kurulur.
- (2) **Bölge kurulu aşağıdaki üyelerden oluşur:**
  - a) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu **Birinci Dairesi** tarafından istekleri bulunan ve **bölge kurulunun bulunduğu yer bölge adliye mahkemesi** üyeleri arasından seçilen **bir kişi**.
  - b) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu **Birinci Dairesi** tarafından **bölge kurulunun bulunduğu il merkezi adli yargı ilk derece hukuk ve ceza mahkemelerinde** görev yapan birer hâkim ve bir Cumhuriyet savcısı ile **idari yargı ilk derece idare ve vergi mahkemelerinde** görev yapan birer hâkim olmak üzere seçilen toplam **beş kişi**.
- (3) **Bölge adliye mahkemesi üyeleri arasından** Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından seçilen üye, **bölge kurulunun başkanıdır**.
Başkanın yokluğunda **en kıdemli üye başkana vekalet eder**.

² 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 175 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "(e)" ibaresi "(f)" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 169 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

(4) Bölge kurulunun **sekretarya** hizmetlerini yerine getirmek üzere **bölge adliye mahkemesinde** bir **yazı işleri müdürlüğü** kurulur.

Bu müdürlükte Bakanlık tarafından görevlendirilen **bir müdür ile yeteri kadar** memur bulunur.³

(5) Bölge kurulu, **ayda bir** toplanır.

Bölge kurulunun **başkanı**, bölge kurulunu **her zaman toplantıya çağırabilir**.

Bölge kurulu üye tamsayısının **salt çoğunluğu ile toplanır** ve üye tamsayısının salt çoğunluğu ile **karar alır**.

(6) Bölge kurullarının **denetimi**, **adalet müfettişlerince** yapılır.

MADDE 8- Bilirkişilik bölge kurullarının görevleri

(1) **Bölge kurullarının görevleri şunlardır:**

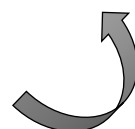
- a) Bilirkişilik hizmetlerinin **ilgili mevzuata uygun olarak** yerine getirilmesini sağlamak.
- b) Bilirkişiliğe **kabule** ve bilirkişilerin **sicile ve listeye** kaydedilmesine karar vermek.
- c) Sicile kayıtlı bilirkişilerin **temel ve alt** uzmanlık alanlarına göre **bilirkişilik listelerini oluşturmak**.
- ç) Bilirkişilerin **sicil ve listeden çıkarılmasına karar vermek**.
- d) İlgili mevzuat çerçevesinde bilirkişilerin **denetimini yapmak** ve **performansını ölçmek**.
- e) **Özel hukuk tüzel kişilerinin** bilirkişilik faaliyetinde bulunmalarına **izin vermek, izinlerini iptal etmek, bilirkişiliğe ilişkin faaliyet ve raporlarını denetlemek**.
- f) Kanunlarla verilen **diğer** görevleri yapmak.

MADDE 9- Bilirkişilik bölge kurulu başkanının görevleri

(1) **Bölge kurulu başkanının görevleri şunlardır:**

- a) Bölge kurulunun **uyumlu, verimli ve düzenli** çalışmasını sağlamak.
- b) Bölge kurulu **kararlarını** uygulamak.
- c) Bölge kurulu toplantılarının **gündemini** belirlemek ve toplantılara **başkanlık** etmek; Kurul üyelerinden **en az ikisinin imzası ile verilecek önerileri gündeme almak**.
- ç) Bilirkişiliğe kabul edilenlerin **sicil ve listeye kayıt işlemlerini yürütmek**.
- d) Sicil ve listeden çıkarılmasına karar verilen bilirkişilerle ilgili işlemleri yürütmek.
- e) Bilirkişilik **temel** ilkeleri ile **etik** ilkeleri ihlal ettiği iddia edilen bilirkişiler hakkında **başvuru üzerine veya resen gerekli inceleme ve araştırmayı yapmak veya yaptırmak**.

³ (1)6/12/2018 tarihli ve 7155 sayılı Kanununun 24 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan “bölge adliye mahkemesi adalet komisyonu” ibaresi “Bakanlık” şeklinde değiştirilmiştir.

- f) Bilirkişilere veya bilirkişilik için başvuru yapanlara ilişkin **ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri** ilgili kurum veya kuruluşlardan istemek, **gerektiğinde** ilgilileri davet etmek ve dinlemek.
  - g) Bölge kurulu **yazı işleri müdürlüğü** personelini **denetlemek**.
  - ğ) **Bölge kurulunun** diğer kurum ve kuruluşlarla **iş birliği** hâlinde çalışmasını sağlamak.
  - h) **Bilirkişi raporlarını** belirlenen esaslar dâhilinde **arşivlemek**.
  - ı) **Yıllık faaliyet raporu** hazırlayarak **Bakanlığa** sunmak.
  - i) Kanunlarla verilen **diğer** görevleri yapmak.
- (2) Bölge kurulu başkanı münhasıran bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirir; **bölge kurulu başkanına başka bir görev verilemez.**

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM / Bilirkişiliğe Kabul, Bilirkişilik Sicili ve Bilirkişilik Listesi

MADDE 10- Bilirkişiliğe kabul şartları⁴

- (1) Bilirkişilik faaliyetinde bulunacak gerçek kişilerde aşağıdaki şartlar aranır:
- [26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu](#)nun 53 üncü maddesinde belirtilen **süreler** geçmiş **olsa bile**; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıldan fazla süreyle hapis cezasına ya da **affa uğramış** **olsa bile** *Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık, gerçeğe aykırı bilirkişilik veya tercümanlık yapma, yalan tanıklık ve yalan yere yemin suçlarından mahkûm olmamak.*
  - Terör örgütleriyle **iltisaklı veya irtibatlı olmamak.** ⁽⁴⁾ (Ek: 5/6/2017-KHK-691/10 md.; Aynen kabul: 31/1/2018-7069/10 md.)
  - Daha önce **kendi isteği dışında bilirkişilik sicilinden çıkarılmamış** olmak.
  - Disiplin yönünden** meslekten veya memuriyetten **çkarılmamış** ya da sanat icrasından veya mesleki faaliyetten **geçici ya da sürekli olarak yasaklanmamış** olmak.
  - Başka bir bölge kurulunun listesine kayıtlı olmamak.
  - Bilirkişilik **temel eğitimini tamamlamak.**
  - Bilirkişilik yapacağı uzmanlık alanında **en az beş yıl fiilen çalışmış** olmak ya da daha fazla çalışma süresi belirlenmiş ise bu süre kadar **fiilen çalışmış** olmak.
  - Meslek mensubu olarak görev yapabilmek için mevzuat tarafından aranan şartları haiz olmak ve mesleğini yapabilmek için gerekli olan **uzmanlık** alanını gösteren **diploma, mesleki yeterlilik belgesi, uzmanlık belgesi veya benzeri belgeye sahip** olmak.
  - Bilirkişilik temel ve alt uzmanlık alanlarına göre belirlenen yeterlilik koşullarını taşımak.
- (2) **Özel hukuk tüzel kişilerinin** bünyesinde bilirkişi olarak çalışacak kişiler bakımından da **birinci fıkradaki şartlar aranır** ve düzenlenen **raporlarda** bu kişilerin **adı ve soyadı ile imzası bulunur.**
- (3) Daha önce yaptığı başvurusu mesleki olarak yeterli nitelikte bulunmadığı gerekçesiyle **reddedilenler, bir yıl geçmedikçe** yeniden bilirkişilik yapmak için **başvuruda bulunamazlar.**
- (4) **Hukuk öğrenimi görmüş kişiler,** hukuk alanı dışında **ayrı bir uzmanlığa** sahip olduğunu ve birinci fıkradaki şartları taşıdığını **belgelendirmediği takdirde, bilirkişilik siciline ve listesine kaydedilemez.**

MADDE 11- Bilirkişiliğe başvuru, seçilme usulü ve sicile kayıt

- (1) **Bilirkişiliğe başvuru,** ilgilinin yerleşim yerinin veya mesleki faaliyetlerini yürüttüğü yerin bağlı olduğu **bölge kuruluna** ilgili belgeler eklenmek suretiyle **yapılır.**
- Başvuru şekline ilişkin usul ve esaslar **Bakanlıkça** belirlenir. (Değişik:6/12/2018-7155/25 md.)
- (2) Başvuru dilekçesine eklenmesi zorunlu belgelerin **eksik** olması hâlinde, başvuru sahibine belgeleri tamamlaması için **on beş gün süre verilir.**
- Eksik belgelerin tamamlanması hâlinde **bölge kurulu** tarafından **başvuru hakkında karar verilir.**

⁴ 5/6/2017 tarihli ve 691 sayılı KHK'nin 10 uncu maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasına (a) bendinden sonra gelmek üzere (b) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiş, daha sonra bu hüküm 31/1/2018 tarihli ve 7069 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

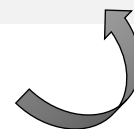
- (3) Bölge kurulu karar verirken **sicile kayıt bakımından** öncelikle başvuranın **10 uncu maddede**ki şartları taşıyıp taşımadığını değerlendirir ve **şartları taşıyanlar arasında** **başvuranın mesleki tecrübesini, katıldığı meslek içi eğitimleri veya uzmanlığı** gösteren belgeleri dikkate alarak **en liyakatli olanları seçer**.
- (4) Bilirkişiliğe kabul edilenler, **sicile üç yıl için kaydedilir**.

MADDE 12- Bilirkişilik sicilinin ve listesinin tutulması ile bilirkişinin görevlendirilmesi

- (1) **Bilirkişilik sicilinde aşağıdaki hususlar ile gerekli görülen diğer bilgiler yer alır:**
- Bilirkişinin adı ve soyadı ile iletişim bilgileri
  - Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası
  - Yerleşim yeri
  - Mesleği
  - Temel ve alt uzmanlık alanları
  - Çalıştığı kurum veya kuruluşun adı
  - Bilirkişilik temel eğitim tarihi
  - Hazırlanan rapor sayısı
- (2) **Bilirkişilik sicili, bölge kurulları ile hâkim ve Cumhuriyet savcılarının erişimine açılır.**
- (3) **Bilirkişilik siciline kayıtlı kişilerin ad ve soyadları, temel ve alt uzmanlık alanları ve meslekleri** gösterilmek suretiyle **bölge kurulu bilirkişi listesi** oluşturulur. Bu listeler **alenidir**.
- (4) **Bilirkişiler, sicile kaydolmak şartıyla yemin ederek göreve başlar.**
- (5) **Adli ve idari yargıda görev alacak bilirkişiler, bölge adliye mahkemelerinin yargı çevreleri esas alınmak suretiyle **bilirkişilik bölge kurulları tarafından hazırlanan listelerden görevlendirilir**.**
- Ancak kendi bölge kurulu bilirkişi listesinde ilgili uzmanlık alanında bilirkişi **olmasına rağmen diğer bir bölgedeki bilirkişinin, görevlendirme yapılan yere daha yakın bir mesafede** bulunması durumunda, **bu listeden de görevlendirme yapılabilir**.⁵
- (6) Bölge kurulunun hazırladığı listede **bilgisine başvurulacak uzmanlık dalında bilirkişi bulunmaması hâlinde, diğer bölge kurulları bilirkişilik listelerinden, burada da bulunmaması hâlinde, 10 uncu maddenin** (d), (e) ve (f) bentleri **hariç birinci fıkrasında yer alan şartları taşımak kaydıyla listelerin dışından bilirkişi görevlendirilebilir**. Listelerin **dışından** görevlendirilen bilirkişiler, **bölge kuruluna bildirilir**.⁶
- (7) **Yüksek mahkemelerin ilk derece mahkemesi olarak baktıkları işlerde, tüm bölge kurulları bilirkişilik listelerinde kayıtlı bilirkişiler arasında görevlendirme yapılabilir.**

⁵ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 208 inci maddesiyle bu fıkrafta yer alan “Adli, idari ve askeri” ibaresi “Adli ve idari” şeklinde değiştirilmiştir.

⁶ 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 176 ncı maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “(ç), (d) ve (e)” ibaresi “(d), (e) ve (f)” şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanununun 170 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

MADDE 13- Bilirkişilik sicilinden ve listesinden çıkarılma

- (1) Bilirkişiler, aşağıdaki şartlardan birinin gerçekleşmesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:
  - a) Bilirkişiliğe kabul şartlarının **kaybedilmesi** veya sicile kabul tarihinde **gerekli şartların bulunmadığının sonradan tespit edilmesi**.
  - b) **Kanuni bir sebep olmaksızın bilirkişilik yapmaktan kaçınılması** veya raporun belirlenen süre içinde **mazeretsiz olarak verilmemesi**.
  - c) Bilirkişilik görevi ve bu görevin gerektirdiği **etik ilkelerle bağdaşmayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranışlarda bulunulması**.
  - ç) **3 üncü maddede** belirtilen **temel ilkelere aykırı olarak bilirkişilik faaliyetinde bulunulması**.
  - d) Bölge kurulu tarafından yapılacak **performans değerlendirmeleri sonucunda yeterli bulunulmaması**.
  - e) Bilirkişilik **süresinin dolmasına rağmen süresi içerisinde yenileme talebinde bulunulmaması**.
  - f) **Bilirkişinin sicilden çıkarılmayı talep etmesi**.
- (2) Birinci fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen hâllerde **ihlalin niteliğine göre sicilden ve listeden çıkarma yaptırımı yerine uyarma veya bir yıla kadar geçici süreyle listeden çıkarma yaptırımı uygulanabilir**.

MADDE 14- Denetim ve inceleme

- (1) Bilirkişiler, görevleriyle ilgili tutum ve davranışlarının veya hazırladıkları raporların **ilgili mevzuata uygunluğu bakımından bölge kurulları tarafından resen veya başvuru üzerine denetlenir**.
- (2) **Hâkim veya Cumhuriyet savcısı**, görevlendirdiği bilirkişinin **göreviyle ilgili tutum ve davranışlarının** veya hazırladığı raporun **mevzuata uygun olmadığına ilişkin kanaat edinmesi durumunda**, bu hususu **bölge kuruluna bildirir**.
- (3) **Bölge kurulları**, bilirkişi raporlarını **özel veya teknik bilgi yönünden denetleyemez**.
- (4) **Bilirkişi raporlarının özel veya teknik bilgi yönünden içeriğine ilişkin** bölge kurullarına **başvuru yapılamaz; yapılan başvurular incelenmeksizin reddedilir**.
- (5) **Bölge kurulu** yaptığı inceleme sırasında *yargı mercilerinden, kamu kurum ve kuruluşlarından, meslek odalarından, özel hukuk tüzel kişilerinden ve gerçek kişilerden* **inceleme konusuyla ilgili bilgi ve belge talep edebilir**.
İlgililerce bu talebin yerine getirilmesi zorunludur.
- (6) **Bilirkişilik sicili ve listesinde kayıtlı olmayıp da 12 nci maddenin altıncı fıkrası uyarınca görevlendirilenler ile listeye kaydolmaktan muaf tutulanlar, 3 üncü maddede** belirtilen **temel ilkeler ile etik ilkelere aykırı olarak bilirkişilik faaliyetinde bulduklarının tespit edilmesi hâlinde, bölge kurulu kararıyla bilirkişilik yapmaktan yasaklanabilir**.
- (7) Bu karar, ilan edilmek üzere **Daire Başkanlığına** bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM / Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 15- İtiraz ve dava hakkı

- (1) Bölge kurulu kararlarına karşı, kararın tebliğ veya ilan tarihinden itibaren **otuz gün içinde** kararı veren **bölge kuruluna** itiraz edilir.

Bölge kurulunun **itiraz** üzerine verdiği kararlara karşı **yetkili idare mahkemesine dava açılabilir**.

MADDE 16- Huzur hakkı ve kurulların ihtiyaçlarının karşılanması

- (1) Danışma Kurulu üyelerine, **her toplantı için (2250) gösterge rakamının** memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunan tutarda **huzur hakkı veya huzur ücreti** ödenir.
- (2) Bölge kurulu üyelerine, **ayda dört toplantıyı geçmemek üzere her toplantı için (2250) gösterge rakamının** memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunan tutarda **huzur hakkı** ödenir.
- (3) Kurulan bilim komisyonu üyelerinden, **öğretim elemanları ile uhdesinde kamu görevi bulunmayanlara ayda dördü geçmemek üzere fiilen görev yapılan her gün için (2250) gösterge rakamının** memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunacak tutarda **huzur hakkı veya huzur ücreti** ödenir.
- (4) Bakanlık, Danışma Kurulu, bölge kurulu ve bilim komisyonu toplantılarına **başka bir mahalden gelerek katılan üyelerin** gündelik, yol gideri, konaklama ve diğer zorunlu giderleri, **10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre** ödenir.
- (5) Kurulların ve bilim komisyonunun ihtiyaçlarına yönelik harcamalar ile ödenecek **huzur hakları ve huzur ücretleri** Bakanlık bütçesinden karşılanır.

MADDE 17- Kadrolar⁷

- (1) Ekli (1), (2) ve (3) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek **13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye** ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerin **Adalet Bakanlığına ait bölümlerine eklenmiştir**.
- (2) Ekli (4) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvelin **Adli Tıp Kurumuna ait bölümüne eklenmiştir**.

MADDE 18- Yönetmelik

- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin **yönetmelikler Bakanlık tarafından yürürlüğe konulur**.

⁷ Bu maddede yer alan kadrolarla ilgili olarak 24/11/2016 tarihli ve 29898 sayılı Resmi Gazete 'ye bakınız.

BEŞİNCİ BÖLÜM / Değiştirilen ve Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 19- (9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 20- (25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 21- (4/7/1972 tarihli ve 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 22- (6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 23 ila 36 – (14/4/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adlî Tıp Kurumu Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 37- (24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 38 ila 40 – (4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 41- (26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 42 ila 47- (4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 48- (16/6/2005 tarihli ve 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 49 ila 54- (12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

GEÇİCİ MADDE 1- Geçiş hükümleri

- (1) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren **en geç bir ay içinde** Danışma Kurulu ve bölge kurullarının üyeleri ilgili kurum veya kurullar tarafından seçilir ve **Daire Başkanlığına bildirilir.**
- (2) Danışma Kurulunun ilk toplantı tarihi, üyelerin **üç yıllık görev süresinin** başlangıcı olarak kabul edilir.
- (3) **Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler**, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren **en geç altı ay içinde yürürlüğe konulur** ve bu yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içinde bilirkişilik sicili ve listeleri oluşturulur.
- (4) **Bilirkişilik sicili ve listelerinin oluşturulmasını müteakip** bu sicil ve listelere uygun bilirkişi görevlendirilmesini sağlamak amacıyla Bakanlık tarafından bir ilan yapılır.

Bu ilan yapıncaya kadar **mevcut bilirkişi listelerine göre bilirkişi görevlendirilmesine devam olunur** ve **bu bilirkişiler görevlerini tamamlar.**

MADDE 55- Yürürlük

- (1) Bu Kanun **yayımı tarihinde** yürürlüğe girer.

MADDE 56- Yürütme

- (1) Bu Kanun hükümlerini **Bakanlar Kurulu yürütür.**

6754 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ İPTAL KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	6754 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
KHK/691	10	22/6/2017
KHK/694	6, 12	25/8/2017
7069	10	8/3/2018
7078	6, 12	8/3/2018
KHK/700	1, 12	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7155	7, 11	19/12/2018

Resmi Belge İçin

mevzuat.gov.tr

